

Piątek, 19 czerwca 2020 r.

P9_TA(2020)0164

Wznowienie postępowania przeciwko premierowi Republiki Czeskiej w związku ze sprzeniewierzeniem funduszy UE i możliwym konfliktem interesów**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie wznowienia postępowania przeciwko premierowi Republiki Czeskiej w związku ze sprzeniewierzeniem funduszy UE i możliwym konfliktem interesów (2019/2987(RSP))**

(2021/C 362/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 13 ust. 2 i art. 17 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając swoje wcześniejsze decyzje i rezolucje w sprawie absolutorium dla Komisji za lata 2014, 2015, 2016, 2017 i 2018,
- uwzględniając postępowania administracyjne prowadzone przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) dotyczące projektu w Republice Czeskiej znanego jako „Bocianie Gniazdo”, w których stwierdzono „poważne nieprawidłowości”,
- uwzględniając misję informacyjną w Republice Czeskiej przeprowadzoną przez Komisję Kontroli Budżetowej w dniach 26 i 27 marca 2014 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie konfliktu interesów oraz ochrony budżetu UE w Republice Czeskiej ⁽¹⁾,
- uwzględniając czeską ustawę nr 159/2006 z dnia 16 marca 2006 r. w sprawie konfliktów interesów, której art. 4 lit. c) wszedł w życie w lutym 2017 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii ⁽²⁾ (nowe rozporządzenie finansowe), które weszło w życie 2 sierpnia 2018 r., w szczególności jego art. 61,
- uwzględniając art. 144 i 145 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego ⁽³⁾,
- uwzględniając skierowaną do Komisji skargę oraz pytania dotyczące potencjalnego konfliktu interesów w Republice Czeskiej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając opinię Służby Prawnej Komisji Europejskiej z dnia 19 listopada 2018 r. zatytułowaną „Wpływ art. 61 nowego rozporządzenia finansowego (konflikt interesów) na płatności z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych”,
- uwzględniając konferencję prasową Prokuratora Generalnego z dnia 4 grudnia 2019 r. dotyczącą wznowienia postępowania w sprawie sprzeniewierzenia funduszy UE przez premiera Republiki Czeskiej,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0530.⁽²⁾ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.⁽³⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.⁽⁴⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-8-2019-001656_EN.html

Piątek, 19 czerwca 2020 r.

- uwzględniając debatę plenarną w PE z dnia 18 grudnia 2019 r. na temat konfliktu interesów i korupcji w kontekście ochrony interesów finansowych UE w państwach członkowskich,
  - uwzględniając debatę plenarną w PE z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie wznowienia postępowania przeciwko premierowi Republiki Czeskiej w związku ze sprzeniewierzeniem funduszy UE i możliwym konfliktem interesów,
  - uwzględniając misję informacyjną w Republice Czeskiej przeprowadzoną przez Komisję Kontroli Budżetowej w dniach 26–28 lutego 2020 r.,
  - uwzględniając decyzję Pl. ÚS 4/17 czeskiego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lutego 2020 r.,
  - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że czeski Prokurator Generalny wznowił postępowanie karne w sprawie czeskiego premiera Andreja Babiša, wszczęte pierwotnie w wyniku raportu OLAF w sprawie nieprawidłowego wykorzystania dotacji UE przeznaczonych dla małych przedsiębiorstw i zawieszono po dwóch latach; przypomina, że w ramach projektu „Bocianie Gniazdo” firma Agrofert sztucznie utworzyła średniej wielkości spółkę, która pozostawała pod kontrolą Agrofertu, w celu pozyskania funduszy przeznaczonych dla małych i średnich przedsiębiorstw na łączną kwotę około 2 mln EUR;
- B. mając na uwadze, że czeski Prokurator Generalny potępił wstrzymanie postępowania karnego, określając je jako „bezprawne i przedwczesne”, ponieważ nie uwzględniono prawa UE, i dodając, że kontrola procedury przyznawania dotacji była niewystarczająca;
- C. mając na uwadze, że art. 61 ust. 1 rozporządzenia finansowego (w połączeniu z art. 61 ust. 3) nakłada na podmioty finansowe:
- a) negatywny obowiązek unikania sytuacji konfliktów interesów w odniesieniu do budżetu UE;
  - b) pozytywny obowiązek podejmowania odpowiednich działań, aby zapobiegać powstawaniu konfliktów interesów w związku z powierzonymi im funkcjami oraz aby reagować na sytuacje, które obiektywnie mogą być postrzegane jako konflikt interesów;
- D. mając na uwadze, że art. 63 rozporządzenia finansowego wymaga, aby państwa członkowskie wprowadziły systemy zarządzania i kontroli, które zgodnie z art. 36 ust. 3 powinny umożliwić unikanie konfliktów interesów;
- E. mając na uwadze, że w lutym 2017 r. w czeskiej ustawie nr 159/2006 o konfliktach interesów wprowadzono rozszerzony wykaz działań zakazanych, w tym przepisy uniemożliwiające niektórym przedsiębiorstwom udział w zamówieniach publicznych nawet jako podwykonawcy oraz otrzymywanie dotacji; mając na uwadze, że ustawa ta ma zapobiegać wszelkim formom konfliktu interesów;
- F. mając na uwadze, że przepisy dotyczące zamówień publicznych zobowiązują państwa członkowskie do unikania konfliktów interesów (art. 24 dyrektywy 2014/24/UE⁽⁵⁾), w tym bezpośrednich lub pośrednich interesów osobistych, a także mając na uwadze, że istnieją już zasady odnoszące się do sytuacji postrzeganych jako konflikty interesów lub do szczególnych zobowiązań w ramach zarządzania dzielonego (np. rozporządzenie (UE) nr 1303/2013);
- G. mając na uwadze, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej⁽⁶⁾ „konflikt interesów, obiektywnie i sam w sobie, stanowi poważną nieprawidłowość i nie ma potrzeby oceny intencji zaangażowanych stron ani tego, czy działały one w dobrej czy w złej wierze”.
- H. mając na uwadze, że obowiązkiem Komisji jest zawieszenie płatności z funduszy UE w sytuacjach, gdy występują poważne braki w działaniu systemów zarządzania i kontroli oraz gdy ujawniono nieodkryte, niezgłoszone i nieskorygowane poważne nieprawidłowości związane z konfliktem interesów;

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

⁽⁶⁾ Ismeri Europa Srl przeciwko Trybunałowi Obrachunkowemu, wyrok z 15.6.1999 w sprawie T-277/97, ECLI:EU:T:1999:124.

Piątek, 19 czerwca 2020 r.

- I. mając na uwadze, że Agrofert jest konglomeratem stworzonym przez premiera Czech, składającym się z ponad 230 przedsiębiorstw i zatrudniającym ponad 34 000 pracowników (stan na 2017 r.); mając na uwadze, że wykazano również, iż A. Babiš jest właścicielem rzeczywistym Agrofert – spółki kontrolującej grupę Agrofert, w której skład wchodzi m.in. szereg liczących się czeskich mediów – za pośrednictwem funduszy powierniczych AB I i AB II, których jest założycielem, a jednocześnie jedynym beneficjentem; mając na uwadze, że kiedy tylko A. Babiš zdecyduje się na rozwiązanie tych funduszy powierniczych, odzyska on pełną własność wszystkich posiadanych przez nie aktywów;
- J. mając na uwadze, że w styczniu i lutym 2019 r. kilka służb Komisji (DG REGIO/DG EMPL, DG AGRI (powiązana DG)) przeprowadziło skoordynowany i kompleksowy audyt dotyczący stosowania prawa UE i prawa krajowego; mając na uwadze, że audyt prowadzony obecnie przez AGRI bada domniemane konflikty interesów w odniesieniu do czeskiego ministra rolnictwa;
- K. mając na uwadze, że w listopadzie 2019 r. Komisja przekazała władzom czeskim końcowe sprawozdanie z audytu przygotowane przez DG REGIO i DG EMPL w następstwie doniesień o konfliktach interesów w Republice Czeskiej na podstawie art. 61 rozporządzenia finansowego, które to sprawozdanie wyciekło do czeskich mediów;
- L. mając na uwadze, że w dniu 16 grudnia 2019 r. Komisja Kontroli Budżetowej odbyła posiedzenie przy drzwiach zamkniętych z komisarzem ds. budżetu i administracji Johannesem Hahnem;
- M. mając na uwadze, że komisarz Hahn poinformował Komisję Kontroli Budżetowej, że Komisja Europejska upubliczni swoje wnioski z audytu dopiero wówczas, kiedy wszystkie dowody zostaną należycie uwzględnione i szczegółowo przeanalizowane; mając na uwadze, że 29 maja 2020 r. władze czeskie przedstawiły swoje odpowiedzi na końcowe sprawozdanie z audytu przygotowane przez DG REGIO;
- N. mając na uwadze, że audyt Komisji wciąż trwa i, jako środek zapobiegawczy do czasu wyjaśnienia sytuacji, żadne płatności z budżetu UE w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych nie są dokonywane na rzecz przedsiębiorstw należących bezpośrednio lub pośrednio do A. Babiša, które mogłyby być uwikłane w domniemany konflikt interesów;
- O. mając na uwadze, że Komisja nie zwraca władzom czeskim kosztów z tytułu płatności dokonanych w ramach Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich na rzecz projektów grupy Agrofert, których potencjalnie mógłby dotyczyć domniemany konflikt interesów;
- P. mając na uwadze, że czeski parlament nie ma żadnej kontroli nad ewentualnymi zamówieniami publicznymi, dotacjami na poziomie krajowym ani inwestycjami publicznymi wspieranymi przez państwo, które grupa Agrofert może nadal uzyskiwać;
- Q. mając na uwadze, że grupa Agrofert jest właścicielem dwóch największych czeskich gazet codziennych: Mladá fronta Dnes oraz Lidové Noviny, a także kontroluje stację telewizyjną Óčko oraz stacje radiowe Impuls i RockZone; mając na uwadze, że zgodnie z raportem Europejskiej Federacji Dziennikarzy A. Babiš jest faktycznym właścicielem 30 % prywatnych mediów w Czechach (7);
- R. mając na uwadze, że przychody grupy Agrofert znacznie wzrosły w okresie sprawowania urzędu publicznego przez A. Babiša, a jednocześnie grupa Agrofert skorzystała z unijnych dotacji rolnych w łącznej wysokości 970 414 000 CZK w 2016 r., 1 048 685 000 CZK w 2017 r. i 973 284 000 CZK w 2018 r. w samych Czechach; mając na uwadze, że według doniesień grupa Agrofert otrzymała w Czechach dotacje z Funduszu Spójności UE w wysokości 427 385 000 CZK na lata 2014–2020; mając na uwadze, że grupa Agrofert najprawdopodobniej otrzymała dodatkowe dotacje w innych państwach członkowskich, takich jak Słowacja i Niemcy;
- S. mając na uwadze, że w decyzji Pl. ÚS 4/17 z lutego 2020 r. Trybunał Konstytucyjny Republiki Czeskiej odrzucił wniosek Prezydenta Republiki Czeskiej i posłów do Parlamentu Republiki Czeskiej w sprawie uchylenia czeskiej ustawy określającej konflikty interesów w przypadku osób sprawujących urzędy publiczne; mając na uwadze, że w tej samej decyzji Trybunał Konstytucyjny wyjaśnił, że wyborów nie należy wykorzystywać jako sposobu przejścia kontroli nad państwem w celu wykorzystania lub nawet nadużycia jego zdolności i zasobów;

(7) <https://europeanjournalists.org/wp-content/uploads/2019/10/Czech-Republic-fact-finding-mission.pdf>

Piątek, 19 czerwca 2020 r.

1. z zadowoleniem przyjmuje wznowienie postępowania karnego w sprawie udziału premiera Czech w projekcie „Bocianie Gniazdo”; ufa, że sądy krajowe będą prowadzić to postępowanie w sposób niezależny i wolny od wszelkich ewentualnych wpływów politycznych;
2. potępia wszelkie ewentualne sytuacje konfliktu interesów, które mogłyby zagrozić wykonaniu budżetu UE i podważyć zaufanie obywateli UE do właściwego zarządzania pieniędzmi unijnych podatników;
3. wzywa Komisję, jako strażniczkę traktatów, do zwalczania wszelkich form konfliktu interesów i do dokonania oceny środków zapobiegawczych podjętych przez państwa członkowskie w celu ich uniknięcia;
4. wzywa Komisję, aby opracowała mechanizm kontroli w celu rozwiązania problemu konfliktu interesów w państwach członkowskich, a także aby za jeden z priorytetów uznała aktywne unikanie konfliktów interesów, w tym identyfikację beneficjentów końcowych dotacji UE;
5. wzywa Komisję do zapewnienia polityki zerowej tolerancji wobec konfliktów interesów, do zadbania o szybkie odzyskiwanie nielegalnie wypłaconych dotacji, przy jednoczesnym poszanowaniu praworządności i wymogów proceduralnych, a także do zdecydowanego interweniowania, zwłaszcza w przypadku, gdy władze krajowe nie podejmują działań w celu zapobiegania konfliktom interesów wśród swoich najwyższych przedstawicieli;
6. podkreśla, że przepisy krajowe dotyczące zapobiegania konfliktom interesów muszą być zgodne z literą i duchem nowego rozporządzenia finansowego; wzywa Komisję do zaproponowania wspólnych wytycznych, aby pomóc państwom członkowskim uniknąć konfliktów interesów wśród prominentnych polityków;
7. wzywa Radę UE i Radę Europejską, aby przyjęły wspólne normy w odniesieniu do wszystkich kwestii związanych z konfliktami interesów oraz aby dążyła do jednolitego rozumienia tej kwestii we wszystkich państwach członkowskich;
8. wzywa Komisję, aby w przypadku nieprzestrzegania przepisów podejmowała odpowiednie kroki w celu ochrony budżetu UE, w tym – w stosownych przypadkach – działania naprawcze mające na celu odzyskanie wszystkich środków finansowych, które zostały nielegalnie lub nieprawidłowo wypłacone;
9. wzywa wszystkie państwa członkowskie do wzmożenia wysiłków w celu zwiększenia przejrzystości budżetowej poprzez zadbanie o to, by odpowiednie dane dotyczące procedur zamówień publicznych i udzielania zamówień finansowanych ze środków publicznych były powszechnie i łatwo dostępne dla ogółu społeczeństwa;
10. jest zaniepokojony płynącymi z różnych części UE doniesieniami na temat coraz większego wpływu polityków kierujących się partykularnymi interesami, którzy są członkami rządu lub blisko z nim współpracują, na stanowienie prawa i wykorzystywanie pieniędzy publicznych, czego potencjalnym celem jest służyć prywatnym interesom konkretnych osób, a nie ogółowi społeczeństwa;
11. ubolewa nad faktem, że czeski premier był i nadal jest aktywnie zaangażowany w wykonanie budżetu UE w Republice Czeskiej jako premier (a wcześniej jako przewodniczący Rady ds. Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych), a zarazem nadal kontroluje grupę Agrofert jako założyciel i jedyny beneficjent dwóch funduszy powierniczych, co narusza art. 61 ust. 1 rozporządzenia finansowego, w związku z czym można mieć wątpliwości, czy sprawuje swoje funkcje w sposób bezstronny i obiektywny; jest głęboko zaniepokojony ostatnimi doniesieniami medialnymi⁽⁸⁾, według których premier nadal sprawuje kontrolę nad decyzjami biznesowymi podejmowanymi przez Agrofert;
12. odnotowuje, że z niedawnych doniesień medialnych wynika, że A. Babiš i jego żona wciąż figurują wśród sześciu aktywnych osób, które mają znaczący wpływ na powierników trustu związanego ze spółką zależną Agrofertu o nazwie GreenChem Solutions Ltd. w Wielkiej Brytanii lub sprawują nad nimi znaczną kontrolę;

⁽⁸⁾ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/babis-mu-zadal-praci-pro-agrofert-ja-jen-splnil-pokyn-rika-exnamestek-90945>;
<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/soukromy-obchod-agrofertu-na-stole-premiera-poslete-odpoved-napsal-babis-90494>;
<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/dukazy-z-e-mailu-babis-kvuli-agrofertu-ukoluje-vladou-placene-experty-90815>

Piątek, 19 czerwca 2020 r.

13. podkreśla, że konflikt interesów na najwyższym szczeblu rządu państwa członkowskiego, o ile zostanie potwierdzony, nie może być tolerowany i musi zostać wyeliminowany przez zainteresowaną osobę lub zainteresowane osoby w jeden z następujących sposobów:

- a) dane osoby podejmą działania gwarantujące, że nie będą już mieć żadnego interesu gospodarczego ani innych interesów wchodzących w zakres art. 61 rozporządzenia finansowego w odniesieniu do podmiotu gospodarczego;
- b) podmioty gospodarcze znajdujące się pod ich kontrolą przestaną otrzymywać jakiegokolwiek finansowanie ze środków UE, dotacje publiczne bądź finansowanie rozdzielane przez rząd krajowy;
- c) dane osoby powstrzymają się od uczestnictwa w podejmowaniu decyzji dotyczących ich interesów; podkreśla jednak, że w świetle funkcji i uprawnień premiera i członków jego rządu wydaje się wątpliwe, aby którekolwiek z tych działań mogło odpowiednio wyeliminować konflikt interesów w praktyce, jeżeli zainteresowane osoby nadal będą sprawować swoje funkcje publiczne, w związku z czym bardziej odpowiednim rozwiązaniem konfliktu interesów jest rezygnacja z pełnienia obowiązków publicznych;

14. wzywa Komisję do dokładnego nadzorowania procesu alokacji płatności w Republice Czeskiej, zwłaszcza w odniesieniu do płatności z funduszy UE na rzecz przedsiębiorstw bezpośrednio i pośrednio należących do premiera lub innego członka rządu biorącego udział w wykonaniu budżetu;

15. wzywa Komisję, aby bez zbędnej zwłoki dokonała oceny, czy przypadki, w których przedsiębiorstwa należące do grupy Agrofert nadal otrzymują dotacje z budżetu krajowego, są zgodne z zasadami pomocy państwa; zwraca uwagę na towarzyszące im potencjalne ryzyko strat finansowych i wzywa władze krajowe do dokonania oceny tych sytuacji; uważa, że podatnicy z Czech i UE powinni zostać należycie poinformowani o takiej sytuacji;

16. wyraża głębokie zaniepokojenie w związku ze sprawozdaniami⁽⁹⁾ na temat możliwości sztucznego przenoszenia aktywów między spółkami zależnymi przez spółki grupy Agrofert, co umożliwia im spełnienie kryteriów kwalifikowalności dotyczących dotacji dla małych i średnich przedsiębiorstw, lub odwrotnie – przyłączania się do ich działalności w celu zaprezentowania się jako duże przedsiębiorstw i dzięki temu wygrywania przetargów publicznych;

17. ubolewa nad doniesieniami, że audytorzy wykryli poważne niedociągnięcia w funkcjonowaniu systemów zarządzania i kontroli w obszarze funduszy regionalnych i Funduszu Spójności w Republice Czeskiej i w konsekwencji zaproponowali korektę finansową w wysokości niemal 20 %; wzywa Komisję do krytycznej oceny, czy te przypadki stanowią systemowe niewłaściwe wykorzystanie funduszy UE;

18. wyraża zaniepokojenie w związku ze stratą finansową spowodowaną brakami w krajowych agencjach płatniczych i organach kontrolnych; w związku z tym wzywa Radę do pilnego przyjęcia wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich;

19. wyraża głębokie zaniepokojenie czeskimi ramami prawnymi, zgodnie z którymi krajowy Najwyższy Urząd Kontroli nie ma prawa sprawdzania prawidłowości i skuteczności wydatków publicznych na szczeblu regionalnym i lokalnym, co uniemożliwia tej instytucji wgląd w beneficjentów rzeczywistych złożonych struktur przedsiębiorstw; ubolewa nad doniesieniami⁽¹⁰⁾, że czeski Najwyższy Urząd Kontroli nie przeprowadza systematycznych kontroli na miejscu u beneficjentów końcowych; wyraża zaniepokojenie w związku z obraźliwymi uwagami czeskiego premiera na temat pracy czeskiego Najwyższego Urzędu Kontroli;

20. podkreśla, że brak równowagi politycznej w składzie Rady Nadzorczej Państwowego Funduszu Interwencji Rolnej (SZIF) wiąże się z ryzykiem wywierania wpływu politycznego, co z kolei podważa zdolność przeprowadzania niezależnych audytów;

⁽⁹⁾ Informacje otrzymane od Stowarzyszenia Rolnictwa Prywatnego w Republice Czeskiej podczas misji informacyjnej w dniach 26–28 lutego 2020 r.

⁽¹⁰⁾ Informacje otrzymane od czeskiego Najwyższego Urzędu Kontroli podczas misji informacyjnej w dniach 26–28 lutego 2020 r.

Piątek, 19 czerwca 2020 r.

21. wyraża zaniepokojenie doniesieniami, że urzędnicy służby cywilnej⁽¹¹⁾ otrzymali instrukcje i wywierano na nich presję, by nie badali zarzutów potencjalnych konfliktów interesów związanych z grupą Agrofert, a także że rzekomo otrzymali instrukcje dokonania oceny ofert handlowych otrzymanych przez Agrofert; jest głęboko zaniepokojony doniesieniami o negatywnych konsekwencjach, które spotkały urzędników służby cywilnej, takich jak zwolnienia pod pretekstem systematyzacji, z powodu odmowy podporządkowania się takim poleceniom; podkreśla, że środki te podają w wątpliwość bezstronność administracji państwowej i niezależne wypełnianie obowiązków publicznych;

22. wyraża ubolewanie z powodu oznak niedociągnięć systemowych w zakresie wykrywania konfliktów interesów; ubolewa nad faktem, że nie przeprowadza się kontroli krzyżowych, a rozbieżne obowiązki sprzyjają nieprzejrzystym strukturom, które utrudniają skuteczne zapobieganie konfliktom interesów i wykrywanie ich w Republice Czeskiej; przypomina, że podejście pozytywistyczne, w ramach którego urzędnicy publiczni są zobowiązani do składania oświadczeń własnych o braku konfliktu interesów, nie jest wystarczające, aby skutecznie zapobiegać sytuacjom konfliktu interesów; wzywa władze czeskie do niezwłocznego zaradzenia tym niedociągnięciom systemowym, w szczególności przez wprowadzenie wymogu możliwej do sprawdzenia deklaracji konfliktu interesów, w której urzędnicy publiczni przedstawiają wykaz swoich interesów finansowych;

23. ubolewa, że fundusze UE będące przedmiotem korekt finansowych wynikających z nieprawidłowości mogą zostać ponownie wykorzystane bez żadnych dalszych konsekwencji lub ograniczeń; jest zdania, że taki system zagraża interesom finansowym UE; wzywa Komisję, by ściśle monitorowała ponowne wykorzystywanie funduszy UE oraz rozważyła opracowanie systemu, w którym korektom towarzyszą również ograniczenia dotyczące ich dalszego wykorzystywania;

24. odnotowuje decyzję Komisji z 28 listopada 2019 r. o zawieszeniu odpowiednich kwot uwzględnionych przez władze czeskie w okresowych deklaracjach wydatków na rzecz czeskiego programu rozwoju obszarów wiejskich na IV kwartał 2018 r. i I kwartał 2019 r.;

25. zauważa, że Komisja potwierdziła, iż dokonała płatności w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) za rok 2018 na rzecz spółek należących do grupy Agrofert, a także spółek mających tego samego beneficjenta rzeczywistego w kilku innych państwach członkowskich poza Republiką Czeską; podkreśla, że Komisja powinna przedstawić organowi udzielającemu absolutorium pełny i wiarygodny przegląd wszystkich płatności dokonanych na rzecz grupy Agrofert i spółek mających tego samego beneficjenta rzeczywistego we wszystkich państwach członkowskich za lata budżetowe 2018 i 2019;

26. wzywa władze czeskie do zapewnienia sprawiedliwego i zrównoważonego podziału funduszy UE, tak aby pieniądze europejskich podatników przynosiły korzyści – zarówno gospodarcze, jak i społeczne – zdecydowanej większości ludności;

27. wyraża zaniepokojenie w związku z niewłaściwym wdrożeniem dyrektyw (UE) 2015/849⁽¹²⁾ i (UE) 2018/843⁽¹³⁾ w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (czwarta i piąta dyrektywa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy); podkreśla obowiązek pełnej i prawidłowej transpozycji obu dyrektyw oraz zapewnienia pełnego wdrożenia wszystkich przepisów, w tym tych dotyczących przejrzystości w zakresie własności rzeczywistej;

28. wzywa czeską jednostkę analityczno-finansową do przyjęcia bardziej proaktywnego podejścia do walki z przestępstwami skarbowymi, nadużyciami finansowymi i korupcją, a także do zapewnienia skutecznych kontroli beneficjentów rzeczywistych przez podmioty odpowiedzialne na mocy przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy;

29. ubolewa, że zatwierdzanie, dystrybucja i kontrola funduszy UE w ramach zarządzania dzielonego to procesy złożone i nieprzejrzyste, w ramach których jedynie państwa członkowskie mają pełny dostęp do danych, co oznacza, że Komisja nie jest w stanie terminowo i wyczerpująco przedstawić Parlamentowi informacji na temat płatności na rzecz niektórych beneficjentów w kilku państwach członkowskich; podkreśla, że znacznie ogranicza to skuteczność działań Komisji Kontroli Budżetowej i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego oraz ich możliwość pełnienia funkcji kontrolnych;

⁽¹¹⁾ Sprawozdania urzędników służby cywilnej i przedstawicieli organizacji pozarządowych zgłoszone członkom misji informacyjnej do Republiki Czeskiej w dniach 26–28 lutego 2020 r.

⁽¹²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

⁽¹³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniająca dyrektywy 2009/138/WE i 2013/36/UE (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 43).

Piątek, 19 czerwca 2020 r.

30. wzywa Komisję, aby – w pełni przyjmując zasadę zarządzania dzielonego – ustanowiła jednolite i znormalizowane środki przekazywania przez państwa członkowskie informacji na temat beneficjentów końcowych funduszy UE; podkreśla, że informacje na temat beneficjentach końcowych powinny obejmować specyfikację beneficjentów rzeczywistych przedsiębiorstw (osób fizycznych i prawnych); wzywa Komisję, aby przedstawiła wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie utworzenia systemu informatycznego, który umożliwi jednolitą i znormalizowaną sprawozdawczość w czasie rzeczywistym ze strony organów państw członkowskich i zapewni interoperacyjność z systemami w państwach członkowskich, tak aby zagwarantować większą przejrzystość i lepszą współpracę między Komisją a państwami członkowskimi, jeszcze bardziej poprawić rozliczalność płatności, a w szczególności przyczynić się do wcześniejszego wykrywania błędów systemowych i nadużyć;

31. ubolewa, że żaden z przepisów regulujących korzystanie z funduszy rolnych lub z Funduszu Spójności nie nakłada na organy krajowe obowiązku publikowania beneficjenta rzeczywistego w odniesieniu do osoby fizycznej, osoby prawnej lub funduszu powierniczego korzystającego z funduszy; wzywa współprawodawców do zwrócenia szczególnej uwagi na tę kwestię i do rozważenia jej w sposób kompleksowy przy podejmowaniu decyzji w sprawie przyszłych zasad dotyczących przejrzystości dotacji unijnych;

32. podkreśla, że rejestr beneficjentów rzeczywistych musi zawierać jedynie w pełni zweryfikowane informacje na temat osób kontrolujących i musi być całkowicie jawny;

33. zdecydowanie sprzeciwia się tworzeniu struktur oligarchicznych wykorzystujących unijne fundusze rolne i Fundusz Spójności, które umożliwiają niewielkiej grupie beneficjentów dostęp do znacznej większości funduszy UE; wzywa Komisję, aby wraz z państwami członkowskimi opracowała skuteczne instrumenty prawne w celu zapewnienia poszanowania praworządności i zapobiegania promowaniu takich struktur;

34. ponownie wyraża zaniepokojenie faktem, że przypadki konfliktów interesów szkodzą celom polityki spójności i WPR, co ma istotny wymiar gospodarczy, społeczny i środowiskowy, a także tworzy negatywny wizerunek tych strategii politycznych;

35. wzywa Komisję do przedstawienia wniosku zmieniającego zasady WPR i dążącego w kierunku bardziej sprawiedliwego podziału funduszy UE, tak aby dopilnować, by pomoc z WPR była sprawiedliwie przydzielana aktywnym zawodowo rolnikom uprawiającym ziemię i nie prowadziła do zawierania umów w sprawie ziemi, które będą korzystne dla wybranej grupy osób mających koneksje polityczne, ani nie zachęcała do nieuczciwych praktyk podczas aukcji związanych z prywatyzacją gruntów państwowych; przyjmuje do wiadomości wniosek Komisji dotyczący nowego modelu realizacji, w tym ograniczenia w połączeniu z mechanizmem regresji jest jednak zdania, że ograniczenie, przy wprowadzeniu odliczania kosztów siły roboczej przed ograniczeniem, jest niewystarczające, aby zagwarantować bardziej sprawiedliwy podział płatności bezpośrednich; popiera koncepcję obowiązkowego mechanizmu redystrybucji;

36. zwraca uwagę na fakt, że prawa własności ziemi często nie były jasno określone, a grunty nadal klasyfikowano jako grunty państwowe pod nadzorem urzędu ds. gruntów państwowych, który zazwyczaj dzierżawił je dużym gospodarstwom rolnym; odnotowuje wysiłki władz czeskich podejmowane w celu zidentyfikowania prawowitych właścicieli do 2023 r.; nalega, aby licytacja gruntów, których prawowitych właścicieli nie można zidentyfikowano, była prowadzona w sposób sprawiedliwy, zapewniający równe szanse nabywania gruntów małym i średnim gospodarstwom rolnym oraz młodym rolnikom;

37. wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie maksymalnej kwoty płatności bezpośrednich na osobę fizyczną jako beneficjenta rzeczywistego jednego lub kilku przedsiębiorstw przy zastosowaniu polityki zerowej tolerancji wobec osób, które mają konflikt interesów; podkreśla, że nie powinno być możliwe otrzymanie dotacji UE sięgających setek milionów w jednym okresie obowiązywania wieloletnich ram finansowych (WRF);

38. podkreśla, że osoby odpowiedzialne za niewłaściwe wykorzystanie funduszy UE powinny ponieść konsekwencje swoich działań oraz że w przypadku korekt finansowych obciążenie nie powinno zostać przeniesione na podatników krajowych; wzywa władze czeskie do zażądania zwrotu nienależnie wypłaconych dotacji od osób, które skorzystały z nich niezgodnie z prawem; jest zdania, że w następnym okresie programowania należy wprowadzić warunek podstawowy wykorzystania funduszy UE, zgodnie z którym w przepisach krajowych będą musiały znaleźć się przepisy zobowiązujące odpowiedzialnego beneficjenta do odzyskania niesłusznie wypłaconych środków;

39. zdecydowanie potępia publiczne użycie przez premiera podczas konferencji prasowej szkalującego języka i mowy nienawiści wobec uczestników misji informacyjnej w dniach 26–28 lutego 2020 r.; uważa za niedopuszczalne, że posłom do Parlamentu Europejskiego, którzy uczestniczyli w misji informacyjnej Komisji Kontroli Budżetowej do Republiki Czeskiej, wypełniając obowiązki posłów do Parlamentu Europejskiego, grożono śmiercią, a także że skierowano wobec nich inne ataki słowne;

Piątek, 19 czerwca 2020 r.

40. zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej o przekazanie Parlamentowi wszelkich istotnych informacji uzyskanych podczas misji informacyjnej oraz o poinformowanie odpowiednio Komisji i właściwych organów;
  41. wzywa Komisję, aby dołożyła wszelkich starań w celu sfinalizowania bez zbędnej zwłoki trwających procedur kontroli i aby upubliczniła swoje ustalenia jak najszybciej po dokonaniu należytej oceny wszystkich dowodów; zachęca Radę i Radę Europejską do uwzględnienia wyników tych kontroli i zwrócenia należytej uwagi na art. 61 rozporządzenia finansowego w odniesieniu do negocjacji w sprawie kolejnych WRF;
  42. wzywa Komisję do podjęcia działań w związku z zarzutami dotyczącymi nierozwiązanych konfliktów interesów w innych państwach członkowskich;
  43. ponownie wyraża ubolewanie, że w drugim sprawozdaniu o zwalczaniu korupcji w UE (ARES(2017)455202) Komisja zrezygnowała ze sprawozdań według krajów; ponownie wzywa Komisję, by niezależnie od europejskiego semestru wznowiła sprawozdawczość na temat stanu korupcji w państwach członkowskich, włącznie z oceną skuteczności wspieranych przez UE działań antykorupcyjnych; ponawia apel do Komisji, aby nie oceniała wysiłków antykorupcyjnych tylko pod kątem strat gospodarczych;
  44. podkreśla znaczenie utrzymania praworządności, podziału władzy, niezależności sądów oraz niezależności i pluralizmu mediów jako warunku koniecznego dla skutecznego wykorzystania funduszy UE;
  45. podkreśla znaczenie niezależnych mediów publicznych, dziennikarzy śledczych i organizacji pozarządowych działających na rzecz umocnienia praworządności; podkreśla w związku z tym, że wsparcie UE dla niezależnych dziennikarzy i organizacji społeczeństwa obywatelskiego ma zasadnicze znaczenie, w tym w kontekście kolejnych WRF; jest zaniepokojony tym, jak wiele mediów prywatnych w Republice Czeskiej znajduje się w rękach nielicznych;
  46. wzywa Komisję do uwzględnienia obaw wyrażonych w niniejszej rezolucji przy monitorowaniu sytuacji w odniesieniu do mechanizmu praworządności;
  47. wzywa władze czeskie do jak najszybszego poinformowania instytucji UE o wyniku wznowionego śledztwa „Bocianie Gniazdo”;
  48. wzywa Radę i Radę Europejską do podjęcia wszelkich niezbędnych i właściwych środków w celu zapobiegania konfliktom interesów w kontekście negocjacji dotyczących przyszłego budżetu UE oraz kolejnych WRF, zgodnie z art. 61 ust. 1 rozporządzenia finansowego;
  49. wyraża solidarność z Czechami domagającymi się uczciwości, sprawiedliwości i rozwiązania kwestii sprzeczności interesów gospodarczych czeskiego premiera z jego rolą polityczną i uprawnieniami;
  50. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, Radzie oraz rządowi i parlamentowi Republiki Czeskiej.
-